

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3872/2023
09.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... код ..., чији је пуномоћник Жарко Вујовић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије – Министарство одбране – Војна пошта 4989 Куршумлија, коју заступа Војно правобраништво – Одељење у Нишу и „Uniqа neživотно osiguranje“ АДО Београд, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2363/2023 од 14.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 09.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2363/2023 од 14.06.2023. године у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 2194/2020 од 08.03.2023. године у ставу првом, другом и трећем изреке у односу на туженог „Uniqа neživотно osiguranje“ АДО Београд и ставу петом, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2363/2023 од 14.06.2023. године у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 2194/2020 од 08.03.2023. године у ставу првом, другом и трећем изреке у односу на туженог „Uniqа neživотно osiguranje“ АДО Београд и ставу петом изреке и пресуда Основног суда у Нишу П12194/2020 од 08.03.2023. године у ставу првом, другом и трећем изреке у односу на туженог „Uniqа neživотно osiguranje“ АДО Београд и у ставу петом изреке и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2363/2023 од 14.06.2023. године у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 2194/2020 од 08.03.2023. године у ставу првом, другом и трећем изреке у односу на тужену Републику Србију – Министарство одбране – Војна пошта 4989 Куршумлија и у ставу четвртом изреке, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2363/2023 од 14.06.2023. године у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 2194/2020 од 08.03.2023. године у ставу првом, другом и трећем изреке у односу на тужену Републику Србију – Министарство одбране – Војна пошта 4989 Куршумлија и у ставу четвртом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2194/2020 од 08.03.2023. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име душевних болова због умањене животне активности исплате износ од 550.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 250.000,00 динара, заједно са законском затезном каматом од пресуђења до исплате (став први изреке). Одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му исплате на име накнаде материјалне штете, и то на име измакле добити за временски период од 01.05.2011. године до 30.09.2022. године износ од 2.680.729,31 динара са законском затезном каматом почев од 31.10.2022. године до исплате (став други изреке). Одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му исплате накнаду материјалне штете, и то ренту месечно од 01.10.2022. године па док за то постоје законски услови у месечном износу од 29.078,77 динара до 05. у месецу за наредни месец заједно са законском затезном каматом од 05. у месецу за наредни месец па до исплате сваке од месечних рата (став трећи изреке). Обавезан је тужилац да првотуженој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 148.500,00 динара (став четврти изреке). Обавезан је тужилац да друготуженом накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 737.500,00 динара (став пети изреке).

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2363/2023 од 14.06.2023. године, потврђена је пресуда Основног суда у Нишу П1 2194/2020 од 08.03.2023. године у ставу првом, другом, трећем и четвртом изреке и у том делу жалба тужиоца одбијена као неоснована (став први изреке). Преиначена је пресуда у ставу петом изреке и обавезан тужилац да накнади друготуженом трошкове поступка у износу од 707.800,00 динара са законском затезном каматом, а захтев друготуженог за накнаду трошкова у већем износу од досуђеног овом пресудом до износа од 737.500,00 динара је одбијен као неоснован (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о њој одлучи на основу члана 404. Закона о парничног поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побити ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају је потребно уједначавање судске праксе о питању одговорности осигуравача за штете причињене трећим лицима у саобраћају.

Из тог разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23 – други закон) Врховни суд је утврдио да је ревизија делимично основана у односу на друготуженог.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по основу више закључених уговора на одређено време почев од 15.09.2004. године био у радном односу код тужене, као војних по уговору у чину ..., а радни однос је престао наредбом претпостављеног старешине 21.01.2011. године, јер је оценом војно-лекарске комисије од 20.04.2010. године оглашен трајно ограничено способним за вршење војне службе, неспособним за дужност ... коју је обављао по последњем уговору и утврђен је војни инвалидитет од 30%. Томе је претходила саобраћајна незгода која се догодила 24.02.2009. године, када је рано ујутру путничким моторним возилом кренуо на рад, а због магле видљивост је била смањена, па је ударио у камион заустављен у његовој коловозниј траци. Возилом хитне помоћи пренет је у Општу болницу у Лесковцу где му је пружена прва помоћ и послат у Војну болницу у Нишу одакле је због тежине задобијених повреда пренет на Војно-медицинску академију, где је оперисан, а постоперативно лечење је спроведено на ВМА клиници за неурохирургију КЦ Ниш и у ВБ у Нишу. Друготужени - осигуравач је по основу обавезног осигурања од аутоодговорности исплатио тужиоцу 1.100.000,00 динара који је изјавио да је том исплатом у потпуности подмирен по основу претрпљене нематеријалне штете. Тужилац тврди да су тужени у обавези да му накнаде нематеријалну штету у виду умањења животних активности и страха и материјалну штету у виду изгубљених прихода. Налазом и мишљењем вештака специјалности судске медицине утврђено је да је тужилац у незгоди претрпео више телесних повреда главе и тела, али не и погрошање телесног здравља нити је утврђена веза са новонасталим обољењем епилепсијом. Вештак специјалиста неуропсихијатрије и клиничке психијатрије је утврдио да је од последица несреће дошло до посттраумарског стресног синдрома због којег у периоду од средине 2011. до маја 2014. године тужиочева животна способност смањена између 5% и 10%. Налазом и мишљењем вештака медицине рада утврђен је потпуни губитак радне способности за све висинске и подземне радове, као и умањење од 22,46% за послове ... или ... техничара за које поседује стручну спрему, док је за све послове у путничком и теретном саобраћају његова радна способност потпуно сачувана. У 2016. године тужилац је од стране надлежне комисије за оцену здравствене способности возача и кандидата за возача оглашен привремено неспособним за управљање теретним возилима „Ц“ категорије, али да је даље способан за управљање возилима „А“, „Б1“, „Б“, „Ф“ и „М“ категорије. Првостепени суд је утврдио да је код тужиоца настао ПТСП током 2009. године и трајао до 2011. године, да се појавило погоршање 2014. године и 2020. године и да је дошло до трајних измена личности које

је довело до умањења животних активности 30% и формирања психопатске структуре личности.

Нижестепени судови су закључили да нема одговорности друготуженог, јер је друготужени исплатио тужиоцу накнаду нематеријалне штете 01.09.2009. године, а тужилац је дао изјаву да је обештећен у погледу накнаде нематеријалне штете проистекле из овог штетног догађаја.

По становишту Врховног суда ревизија тужиоца у односу на туженог другог реда је основана.

Одговорност друготуженог за штету насталу из предметног штетног догађаја заснива се на одредбама од 83-89. Закона о осигурању имовине и лица („Службени лист СРЈ“ број 20/96...55/99 и „Службени гласник РС“ број 55/04). Друготужено осигуравајуће друштво је тужиоцу на основу полисе обавезног осигурања корисника моторних и прикључних возила од одговорности за штету трећим лицима исплатила дана 01.09.2009. године износ од 1.100.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете, а тужилац је изјавио да је тим износом обештећен из овог штетног догађаја у погледу нематеријалне штете и да по том основу нема више потраживања.

Основано ревидент наводи да је приликом исплате накнаде нематеријалне штете од стране друготуженог могла да буде узета у обзир накнада за повреде и оштећења здравља који су постојали у тренутку исплате накнаде нематеријалне штете. Исплатом није могла да буде обухваћена накнада штете за погоршања здравља која су настала касније у односу на тренутак исплате, нити се тада тужилац могао одрећи евентуалних права на накнаду штете, за које није ни знао да ће у будућности настати.

У поступку је утврђено да је код тужиоца заостало умањење животних активности од 30%, које је у узрочно последичној вези са штетним догађајем у којем је тужилац повређен, као последица посттрауматског стресног синдрома који се развијао од 2009. године до 2011. године, са погоршањима 2014. године и 2020. године, а које се огледа у заокрету од неуропатске до психопатске структуре личности. Шифра дијагнозе ПТСП је Ф 43.1. Ово погоршање здравља друготужени није узео у обзир приликом исплате накнаде штете, нити се тужилац могао одрећи евентуалног права на накнаду штете за болест која у том тренутку, као хронична није ни постојала. Тужилац се свакако није одрекао права на накнаду штете због изгубљене зараде и ренте, јер му је та штета наступила даном престанка радног односа 21.01.2011. године, што је након исплате накнаде штете из обавезног осигурања од аутоодговорности.

Стога, основано ревидент побија нижестепене пресуде у односу на друготуженог у погледу захтева за накнаду штете због погоршања здравља и накнаду штете због изгубљене зараде и ренте, јер су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су сматрали да не постоји правни основ одговорности друготуженог за накнаду описане штете, јер је тужени исплатом 01.09.2009. године измирио потпуно штету тужиоцу.

У поновном поступку првостепени суд ће узети у обзир указане пропусте, оценити налазе вештака и утврдити да ли код тужиоца услед ПТСП постоји погоршање

здравственог стања, да ли код тужиоца постоји умањење радне способности имајући у виду и ПТСП и након тога донети правилну и на закону засновану одлуку.

Из свега изнетог Врховни суд је у односу на друготуженог донео одлуку као у ставу другом изреке на основу члана 416. став 2. ЗПП.

У односу на захтев тужиоца према првотуженом Република Србија, Министарство одбране, Војна пошта 4989 Куршумлија нису испуњени услови за примену одредбе члана 404. ЗПП.

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни суд цени у већу од пет судија.

Предмет тражене правне заштите о коме је одлучено побијаном пресудом је накнада нематеријалне и материјалне штете због оштећења и погоршања здравља насталог као последица саобраћајне незгоде у време одласка тужиоца на посао. Нижестепени судови су о тужбеном захтеву одлучили правилном применом одредаба члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...54/09) и одредбе члана 154. Закона о облигационим односима. Нижестепени судови су одлучили у складу са одлукама Врховног суда у којима је изражено схватање да у тој ситуацији нема одговорности послодавца по основу кривице за штетну радњу или пропуштање (субјективна одговорност) нити по основу ризика од опасне ствари чији је власник или ималац тужена, односно опасне делатности којом се тужена бави (објективна одговорност).

На основу изнетог Врховни суд налази да у овом случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права, из чега произлази да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, па је одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. Закона о парничном поступку, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Поступак у овој правној ствари ради накнаде штете покренут је 03.11.2011. године, а вредност предмета спора побијаног дела износи 4.527.537.00 динара, што на дан подношења тужбе представља динарску противвредност 38.596,91 евро.

Како вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС ни на дан подношења тужбе, ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**